

Af Frank Dahlgaard (KF) og Anders Mølgaard (V) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 3/11 94).

Første næstformand (Ivar Hansen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til undervisningsministeren l om, hvad regeringen agter at foretage sig inden for uddannelsessystemet for at gøre de unge mere interesserede i et arbejdsliv som selvstændig næringsdrivende og for at fremme en dansk selvstændighedskultur.

Af Anders Mølgaard (V) og Frank Dahlgaard (KF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 3/11 94).

Første næstformand (Ivar Hansen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til undervisningsministeren l om, hvad regeringen vil gøre for at styrke uddannelserne og forskningen på universiteterne l.

Af Kjeld Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 3/11 94).

Første næstformand (Ivar Hansen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 39: Forslag til lov om ændring af lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk jordbrug m.v.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 2/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Første næstformand (Ivar Hansen):
Jeg henstiller, at man dæmper samtalerne rundt omkring i salen, ellers kan forhandlingen ikke fortsætte.

Forhandling

Peter Christensen (S):

Formålet med dette lovforslag er, at der bliver mulighed for at udvide kredsen af dem, der kan opnå tilskud fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, kaldet Landbrugsfonden. For at få en bedre udnyttelse af de midler, der er stillet til rådighed igennem mål 5b-foreanstaltningerne understøttet af midlerne fra Leader II-initiativet, ønsker vi i Socialdemokratiet, at dette lovforslag vedtages. Det vil betyde, at vi bedre kan udnytte strukturfondsmidlerne sammen med de nationale økonomiske midler.

Lovforslagets vedtagelse vil betyde, at også foreninger, organisationer, fødevarer virksomheder, institutioner og kommunale og statslige myndigheder kan udarbejde projekter til fremme for jordbruget.

Afvandringen fra landdistrikterne har været stor de sidste årtier. Der er talt meget om at stoppe denne udvikling, men desværre er der sket meget lidt, når der skulle handles. Her er så mulighed for aktivt at yde en indsats for at bevare de lokale samfund, og derfor kan Socialdemokratiet støtte en hurtig og velvillig behandling af dette lovforslag.

Christian Mej Dahl (V):

Det er jo ikke det her lovforslag, der vil revolutionere verden, men det kan være et vigtigt bidrag til at skabe alternative indtægtskilder for nogle landmandsfamilier og dermed bidrage til, at landdistrikterne bevares som aktive lokalsamfund.

Der er problemer nok i landdistrikterne, hvor en femtedel af Danmarks befolkning bor. Servicen og indtjeningen forringes, og det fortsætter, hvis der ikke gøres noget ganske ekstraordinært. Dette lovforslag løser ikke alle problemerne. Det gør det af flere grunde ikke. Ikke så nær alle kommuner er omfattet af mål 5b-foreanstaltningerne, og der skal tages fat på mange flere

områder i landdistrikterne for at vende den uønskede udvikling.

I Venstre lægger vi afgørende vægt på at styrke landsbyer og landdistrikter, fordi områderne giver nogle uvurderlige positive muligheder for familieliv og arbejdsliv, hvis vi formår at udnytte de muligheder, der er, og de muligheder, der kan skabes. Hvis vi gør det rigtigt, vil det give befolkningen mange flere valgmuligheder, og det vil skabe en bæredygtig vækst i landdistrikterne. Men der skal en detaljeret og grundig drøftelse til, og det hører hjemme i en helt anden debat end denne her.

Jeg siger det her for at give baggrunden for, at vi nu vil udtrykke en positiv holdning over for at udvide ansøgerkredsen, som lovforslaget lægger op til. Hvis en større ansøgerkreds virker større opfindsomhed, kreativitet og engagement, kan det jo vise sig at være en god ting.

Jeg tager på Venstres vegne mindst ét forbehold. Lovens formål om at støtte projekter, der fremmer jordbruget, fraviger vi ikke. De spørgsmål, jeg har, stiller jeg under udvalgsarbejdet, og jeg tilsiger Venstres positive medvirken til udvalgsarbejdet.

Jens Jørgensen (KF):

Det udgangspunkt, der er for det lovforslag, landbrugsministeren har fremsat, er jo i virkeligheden en forholdsvis ny lov, en forholdsvis ny bekendtgørelse. Vi skal såmænd ikke længe tilbage end til den 11. april 1994 og yderligere en ændring i en bekendtgørelse den 27. april samme år.

Men alligevel synes jeg, det er vigtigt og godt, at ministeren så hurtigt er fremme med en måske lille, men vigtig ændring i den rigtige retning.

Det, det drejer sig om, er – også når man tager udgangspunkt i de papirer, der gælder for EU-området – at man har to programmer, mål 5b-forordningerne og det, der hedder Leader II. Med basis i disse programmer er der mulighed for at støtte landbruget især i småområder, på småøer og tilsvarende. Der ville det mange steder løbe direkte ind i vanskeligheder, hvis man firkantet kun satte fokus på de egentlige jordbrugere, og derfor synes jeg og dermed Det Konservative Folkeparti, at det er en forbedring af den gældende praksis, af det gældende bekendtgørelsesstof, at der nu fremover skal stå »ansøgere«, for det kan bidrage til, at der kommer mere drive i landdistrikterne også i småområder, og at der dermed måske er bedre mu-

ligheder for at bevare og udvikle lokalsamfundene.

Jeg skal derfor sige til landbrugsministeren, at vi synes måske, at det er et lille skridt, men det er et lille skridt i den rigtige retning, og jeg skal derfor tilkendegive, at vi vil gøre vores til, at det får en hurtig og positiv behandling i folketingsudvalget, der skal behandle denne her sag.

Jørn Jespersen (SF):

Det lovforslag, vi har til behandling her, udtrykker jo, som tidligere ordførere har været inde på, nogle mindre ændringer af en lov, som er vedtaget for forholdsvis nylig. Det er hensigten, at de såkaldte mål 5b-midler skal kunne anvendes mere bredt, end det hidtil har været tilfældet, og hensigten med det er at modvirke – eller begrænse, om man vil – strukturudviklingen i landbruget og afvandringen fra landområderne, og det er målet, at ordningen skal bidrage til at skabe alternative indtægtskilder til beboere i landdistrikterne.

Ordningen har tidligere omfattet en række danske øsamfund, og fra 1994-99 vil ordningen desuden omfatte en række kommuner i Sønderjylland, Ringkjøbing, Nordjylland og Viborg Amtskommuner.

Det har vist sig, at der er en meget stor interesse for at benytte ordningerne, ikke kun fra jordbruget, men også fra foreninger, organisationer, virksomheder, institutioner og kommuner.

Efter vores opfattelse kan det medvirke til at sikre, at der opnås en god udnyttelse af midlerne, og SF er derfor positive over for forslaget og vil medvirke til, at det får en god behandling i udvalgssammenhæng.

Mogens Christensen (FP):

Fremskridtspartiet er imod formålet med lovforslaget. Formålet er at udvide ansøgergrupperne til også at omfatte foreninger, organisationer, fødevarevirksomheder, institutioner og kommunale og statslige myndigheder.

Med udvidelsen af ansøgerkredsen mener vi at der er risiko for, at det i stedet for – som det oprindeligt var formålet – at være jordbruget, som skulle have muligheden for at få støtten, bliver de mere professionelle organisationer, som er mere minded for at udfærdige forskellige ansøgninger, der får større andel i den pulje, der er til strukturudvikling. Vi mener, at der er en risiko for, at pengene bliver brugt på de forkerte.

Fremskridtspartiet mener også, at disse forskellige tilskudsordninger generelt virker skadeligt på konkurrenceevnen. Vi mener, at vi skal afskaffe disse strukturfonde, fordi de virker negativt på det private erhvervsliv. Man får unfair konkurrence med disse tilskudsordninger. Det ødelægger den naturlige og frie udvikling for et erhverv.

Fremskridtspartiet går selvfølgelig ind for økologisk jordbrug, men det skal være uden nogen form for direkte tilskud.

Jeg kan give et eksempel på, hvordan sådanne tilskud virker forkert. Vi forestiller os to ens ejendomme beliggende ved siden af hinanden med en frugtplantage, der har bestået i 12 år. Den ene vil gerne have sin produktion omlagt og søger om forbedringsstøtte til at omlægge sin produktion for at få den gjort mere effektiv. Han kan få tilskud til det samlede projekt på 4 pct. i 7 år. Naboejendommen har fundet ud af, at der er overproduktion, og vil søge om rydningsordning og får så via EF's støttemidler tilskud til at rydde. Der kan vi se, hvordan en sådan ordning virker i negativ retning.

Fremskridtspartiet kan derfor ikke støtte dette lovforslag, men de redaktionelle ændringer har vi selvfølgelig ikke noget imod.

Vibeke Peschardt (RV):

Formålet med lovforslaget er at udvide aktørkredsen, der kan opnå støtte fra EU's Udviklings- og Garantifond for Landbruget til udvikling af udvalgte områder og til fremme af bl.a. økologisk jordbrug. Ansøgerfeltet udvides fra kun at omfatte jordbrug til også at omfatte organisationer, foreninger, fødevarervirksomheder og offentlige myndigheder. Man kan sige, at feltet udvides, så jordbrugets kendte medspillere også får adgang til disse EU-midler.

I Det Radikale Venstre har vi den opfattelse, at lovforslaget vil være til gavn for det samlede landbrug, fordi et positivt samarbejde mellem produktionsleddene i landbruget og de øvrige aktører på denne måde kan blive tilgodeset.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Vi har nogle spørgsmål, som vi gerne vil have afklaret i udvalget, før vi tager endelig stilling til lovforslaget. Jeg ser en risiko ved at udvide ansøgerkredsen til at kunne omfatte andre end jordbrugere. Det kan blive en industri, som egentlig ikke er tilknyttet det, som vi brænder for, nemlig et kapitalekstensivt jordbrug, et øko-

logisk jordbrug. Og det er det, der giver en egentlig beskæftigelse i landdistrikterne.

Hvis man åbner op for ansøgere, som ikke umiddelbart har tilknytning til jordbruget, så er der ingenting i lovgivningen, der umiddelbart sætter en grænse for mere kapitalintensive investeringer i landdistrikterne. Og det giver ingen beskæftigelse og intet liv i landdistrikterne.

Modsat Fremskridtspartiet ønsker vi at fremme økologisk jordbrug, og i udvalget vil jeg gerne have afklaret, hvordan økologiske jordbrug vil blive stillet fremover som ansøgere. Så vidt jeg kan se, er det den samme pulje penge, der drejer sig om, og der bliver bare andre om budet, som ikke har tilknytning til det kapitalekstensive og til det økologiske jordbrug.

(Kort bemærkning).

Mogens Christensen (FP):

Jeg vil lige kort slå fast, at Fremskridtspartiet ikke har noget imod økologisk jordbrug. Det, vi har noget imod, er, at man udvikler et erhverv på støtte fra det offentlige. Vi vil gerne have, at et erhverv skal være således, at det fungerer på konkurrencemæssige vilkår. Det er det, Fremskridtspartiet går ind for.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg er enig med Fremskridtspartiet i, at støtten til dansk landbrug skal afvikles. Men det, der er tale om, er, at så længe den ikke er afviklet, skal økologisk jordbrug sidestilles med det konventionelle jordbrug, og da er økologisk jordbrug langt bagud, når det lægger alle de eksterne udgifter til, som det industrielle kemiske landbrug får betalt, derved at man ikke skal betale afgifter på pesticider og kvælstof og andre ting.

Men indtil da er det vores mål at sidestille økologisk jordbrug med andre og udnytte de støttemuligheder, der er, optimalt.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne takke for den positive holdning og støtte, der har været til lovforslaget. Jeg er enig i, at det ikke er et lovforslag, som revolutionerer verden, men jeg er også enig i, at det kan og bør udnyttes til noget positivt for landdistrikterne.

Så jeg ser frem til udvalgsbehandlingen og vil tilsige udvalget en hurtig og positiv behandling dér, hvor jeg får mulighed for at deltage i det via spørgsmål m.v.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 36: Forslag til lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien.

Af justitsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 2/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Der har gennem mange år været bred politisk enighed om at støtte FN og hermed også reagere positivt på beslutninger og opfordringer, FN fremsætter over for medlemslandene.

Gennem årene har vi således utallige gange sagt ja, når vi fik en henvendelse fra FN om at deltage med styrker til fredsbevarende aktioner. Netop nu har vi placeret både soldater og politisk adskillige steder rundt i verden for at bistå FN's indsatser. I de senere år har vi specielt oplevet det i forbindelse med det internationale samfunds reaktioner på den tragiske udvikling i det tidligere Jugoslavien.

Det forslag, vi har til behandling i dag, er bestemt ikke hverdagskost for Folketinget, men det har sin baggrund i, at FN i 1993 besluttede at nedsætte et internationalt tribunal med henblik på retsforfølgning af krigsforbrydere fra Eksjugoslavien. Hensigten med forslaget er netop at skabe hjemmel til, at vi kan opfylde den internationale forpligtelse, som FN har pålagt medlemslandene.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå i enkeltheder i forslaget, men sige, at vi i Socialdemokratiet er godt tilfreds med det dobbelte hensyn, som gennemsyrrer forslaget. Vi kan uden forbehold opfylde den forpligtelse, der ligger i regelsættet om det internationale tribunal, men samtidig sikres det, at konkrete sager i videst muligt omfang behandles efter bestående danske regler.

Den yderste konsekvens af dette forslag kan blive, at også danske statsborgere, som måtte have deltaget i krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien, skal udleveres til tribunalen.

Selv om vi håber, at denne situation ikke opstår, finder vi det rigtigt, at også danske statsborgere i påkommende tilfælde udleveres. Men hvad enten den drejer sig om danske eller udenlandske statsborgere, finder vi det rigtigt, at det er justitsministeren, der i de konkrete sager træffer afgørelsen om udlevering, og at de sager, hvor udlevering beslutes, kan kræves forelagt en dansk domstol.

Med denne konstruktion lever Danmark op til FN's resolution, og samtidig giver vi en rimelig retssikkerhed for de personer, som måtte blive berørt af forslagens bestemmelser om udlevering.

Vi kan støtte forslaget.

Svend Aage Jensby (V):

Det lovforslag, vi behandler, lovforslag nr. L 36, er jo målt på antallet af paragraffer ganske overskueligt.

Jeg vil gerne starte med at complimentere justitsministeren og vel dermed Justitsministeriet. Lovforslaget er efter min mening overordentlig fyldigt, gennemarbejdet og oplysende i de bemærkninger, der ledsager de få paragraffer.

Forslaget vedrører jo en implementering af Sikkerhedsrådets resolution nr. 827 fra 1993 om retsforfølgning ved dette ad hoc-tribunal for krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien efter januar 1991, som FN har vedtaget.

Formålet med lovforslaget er jo at leve op til den internationale forpligtelse, som også Danmark bør påtage sig med henblik på at anholde, fængsle og efterfølgende udlevere personer, som kan mistænkes for de forbrydelser, som omtales i de forskellige konventioner og i statuten for domstolen.

Der skal ikke herske tvivl om, at Venstre også i fremtiden vil stå bag alle bestræbelser, der har til formål at drage mennesker, der begår eller kan mistænkes for at have begået så alvorlige